

імператорськими указами від 4 березня 1843 р. в Лівобережній Україні вони були замінені Зводом законів Російської імперії.

Ключові слова: литовські статuti, Велике князівство Литовське, українські землі, джерела права, правові норми, кодифікаційні процеси.

Ірина ДЗЮБЛЕНКО

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Культурна спадщина Великого князівства Литовського в історичній пам'яті України

У дослідженні розглянуто місце та значення культурної спадщини Великого князівства Литовського (ВКЛ) в історичній пам'яті України. ВКЛ, до складу якого входили значні українські землі, стало простором політичної, культурної та правової взаємодії, що суттєво вплинула на формування української ідентичності. Тому спадщина ВКЛ є не лише частиною минулого, а й активним чинником сучасного культурного самоусвідомлення українців. Особливий акцент зроблено на збереженні рис архітектурної традиції. Ця тема сприяє кращому розумінню складних історичних зв'язків між українськими землями та ВКЛ, а також розкриває потенціал цього минулого для формування європейської ідентичності України. Дослідження має міждисциплінарний характер і базується на аналізі історичних джерел та сучасної історіографії. Замок Любарта в Луцьку є знаковим архітектурним і культурним об'єктом, який уособлює історичну спадщину як України, так і Литви. Він став важливим осередком політичної влади у Великому князівстві Литовському. Фортифікаційна споруда символізує період тісної взаємодії українських земель із литовською державністю. Для України замок є пам'яткою національного значення, що відображає етап формування місцевого самоврядування та української архітектурної школи.

Ключові слова: Велике князівство Литовське, історична пам'ять, українські землі, культурна спадщина, ідентичність, культурна дипломатія, міждержавний діалог.

Світлана БІЛЯЄВА

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Історико-культурна спадщина Великого князівства Литовського на Півдні України у контексті сучасних реалій

Південний кордон ВКЛ, розташований вздовж Північно-Західного узбережжя Чорного моря, мав важливе геополітичне та стратегічне значення як у добу середньовіччя, так і на подальшу перспективу. Воєнно-політичний та торгово-економічний баланс регіону повною мірою відображений у боротьбі за його володіння держав тогочасного світу та наступних історичних періодів: Кримського ханства, Османської та Російської імперії, Радянського Союзу та сучасної Росії. Одним з яскравих свідоків цього процесу є історія фортифікаційної лінії Великого литовського князя Вітовта. Її осередки (замки та портові містечка) були локалізовані у найбільш стратегічно важливих місцях. Це гирла великих рік – меридіональних доріг регіону: Дністра та Дніпра. Деякі ключові пункти були побудовані під наглядом та за сприяння князя Вітовта